

מדינת ישראל

משרד החינוך

אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

חונכים ומתמחים לשנת הלימודים תש"פ

בחינוך הרשמי – גני ילדים, בתי ספר יסודיים וחטיבות ביניים

מסמך זה מטרתו להבהיר את ההגדרות למתמחים ולחונכים, וכן את דרכי הדיווח במערכות המשרד.

מתמחה

מתמחה הוא כל מי שעומד בכל התנאים שלהלן, במצטבר (חייבים להתמלא כל התנאים):

1. כל עו"ה בשנתו הראשונה במערכת החינוך, שלא קיבל פטור מהתמחות או שאינו מחויב בהתמחות.
2. מועסק בפועל, באותה שנת לימודים, במשך 6 חודשים לפחות, ברצף או לכל היותר, בשתי תקופות של לא פחות משלושה חודשים רצופים כל תקופה.
3. מועסק בהיקף שליש משרה לפחות (היקף המשרה כולל העסקה בחינוך הרשמי ובחינוך המוכר שאינו רשמי).
4. מועסק בהוראה בפועל בכיתה (לא כולל תקופה של חופשת לידה) במקצוע אליו הוכשר.
5. משתתף בסדנת התמחות.

עובדי הוראה חדשים המשלבים בעבודתם גם הוראה רגילה וגם ייעוץ חינוכי – מחויבים בהתמחות. החונכות והסדנה היא בשיתוף שפ"י אולם הרישום להתמחות ותהליך ההערכה הוא ככלל המתמחים בהוראה.

1. זרישות ההתמחות:

- א. עבודה בהוראה (במסגרות ההעסקה המאושרות, כמפורט להלן), בשנת לימודים, באופן המזכה בשנת ותק בהוראה, בהיקף של שליש משרה (או יותר)
- ב. השתתפות בסדנת סטאז'
- ג. ליווי על ידי חונך
- ד. הערכה מסכמת חיובית בסיום שנת ההתמחות

2. מסגרות ההעסקה המאושרות כתקופת התמחות:

- א. העסקה ישירה במוסדות חינוך רשמיים או במוסדות החינוך המוכרים שאינם רשמיים.
- ב. העסקה בבתי ספר שבפיקוח משרד העבודה.
- ג. העסקה במסגרת היל"ה, כאשר יש לפחות 10 תלמידים בקבוצה.
- ד. העסקה במסגרת תכנית לימודים נוספת (תל"ן) המופעלת בבית הספר בהתאם לתקנות חינוך ממלכתי. (תכנית השלמה ותכנית לימודים נוספת). תשי"ד-1953 ובהתאם לחוזר מנכ"ל תשס"ג/3 א בעניין תשלומי ההורים וכן תכניות העשרה/תגבור אחרות של הרשות המקומית, ובתנאי שקיבלו אישור מראש ממשרד החינוך להעסקת מתמחים (כמפורט במסמך [קול קורא](#) מסגרות תוספתיות תשע"ט).

הבהרה: נדרשת העסקה בשליש משרה. העסקה ישירה בפחות משליש משרה לא תוכל להצטרף לכדי שליש משרה עם העסקה במסגרת "מסגרות תוספתיות" ולהיחשב כהתמחות.

רה' כנפי נשרים 15, גבעת שאול, ירושלים; 9546427 טל' 073-3935108 פקס 073-3935180 | [mail: ptzibur_ka@education.gov.il](mailto:ptzibur_ka@education.gov.il)

شارع كنفى نשרيم 15, جفعات شاول, اورشليم-القدس, 9546427 هاتف 073-3935108 فاكس 073-3935180 | www.edu.gov.il

מדינת ישראל

משרד החינוך

אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

ה. למען הסר ספק, המוסדות הבאים אינם מאושרים להתמחות:

- מרכז הדרכה
- מכללות להכשרת עו"ה
- מוסדות חינוך מבוגרים
- מוסדות מחוזיים ("מרכזי תקצוב") מסוג- מוסד ימי מחלה, מוסד מצבת מעבר
- מוסד עו"ה בהשעיה

3. תקופת העסקה המזכה בהכרה בהתמחות:

- א. נדרשת העסקה של 6 חודשי עבודה בפועל (לא כולל חופשת הקיץ בחודשים יולי ואוגוסט).
- ב. שיבוץ בשתי תקופות של שלושה חודשים מלאים, כמ"מ חופשת לידה – יוכר להתמחות, ובתנאי שהשיבוץ לתקופה הראשונה לא יאוחר מסוף חודש דצמבר, על מנת לאפשר שישה חודשים מלאים באותה השנה.
- ג. תקופות עבודה אשר **לא יחשבו** לתקופת התמחות (אינן נספרות כעבודה בפועל):
 - 1) תקופת מילוי מקום חופשת לידה פחות משלושה חודשים
 - 2) מילוי מקום יומי
 - 3) היעדרות ממושכת מטעמי בריאות וקבלת שכר ממוסד ימי מחלה
 - 4) עבודה בחודשים יולי ואוגוסט (לדוגמא- בית הספר של החופש הגדול, עבודה בקיץ בחינוך המיוחד וכדומה).
 - 5) חופשת לידה, הארכת חופשת לידה.

4. פטור מהתמחות או עו"ה שאינם מחויבי התמחות

פטור מהתמחות ניתן במקרים להלן:

- א. עו"ה קבוע
- ב. עו"ה בעל ותק של 5 שנים ומעלה בהוראה בפועל, או בעל ותק של 4 שנים בהוראה בפועל ומשובץ לתקופה של 6 חודשי עבודה מלאים.
- ג. בעל רישיון לעיסוק בהוראה
- ד. עו"ה שהוגדרה עבורו זכאות חריגה לפטור
- ה. עו"ה במקצועות הבריאות

מדינת ישראל

משרד החינוך

אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

חונכים

כל מתמחה ילווה עם תחילת עבודתו על ידי חונך, שיוצמד אליו על ידי מנהל בית הספר או על ידי מפקחת גן הילדים. תפקיד החונך לסייע למתמחה להשתלב במערכת החינוך מבחינה מקצועית ואישית ולסייע למערכת בהערכתו, כמפורט בנוהל שיבוץ. החונך יהיה זכאי לגמול חונכות.

חונך יכול לחנוך עד **שלושה מתמחים**, על כל מתמחה יזוכה בגמול (2.4% על כל מתמחה). כללי הזכאות לגמול יהיו בהתאם לכללים הקבועים בהסכם השכר.

1. הדרישות לתפקיד חונך:

- א. עו"ה (מורה/גננת), המועסק בפועל ומדווח כחלק מצוות ההוראה במערכות משרד החינוך (שיבוץ או עו"ה ר).
- ב. בעל ותק בהוראה בפועל של 4 שנים לפחות. במקרה של בית ספר צומח או מסיבות חריגות אחרות, יש לקבל אישור מיוחד מראש מאגף התמחות וכניסה להוראה.
- ג. בעל תעודת הוראה או רישיון לעיסוק בהוראה.
- ד. בוגר קורס להכשרת חונכים "חונכים ומלווים" או משתתף בקורס במקביל לעבודתו כחונך.

2. מסגרות ההעסקה המאושרות לחונכות:

- א. ככלל החונך יהיה עו"ה מצוות המורים בבית הספר בו מועסק המתמחה.
- ב. במקרים הבאים יאושר חונך שאינו חלק מצוות המורים בו מועסק המתמחה:
 - כאשר בבית הספר אין מורה ותיק יותר (שאינו מתמחה גם הוא) באותו מקצוע במקצועות: חינוך גופני, מדעים, פיזיקה, כימיה, ביולוגיה, מחול, מוסיקה, אומנות, ואנגלית.
 - גננת חונכת למתמחה בגן ילדים תהיה מועסקת בגן ילדים באותו יישוב בו מועסקת המתמחה או מאחד היישובים הסמוכים באותה מועצה אזורית.
- ג. תינתן עדיפות לניסיון בהוראת מקצוע אחד לפחות מתוך מקצועות ההוראה של המתמחה ובאותה שכבת גיל.

3. עו"ה שלהלן לא יוכלו לשמש בתפקיד חונך:

- א. מנהל בית ספר
- ב. סגן מנהל ראשון
- ג. מפקח
- ד. עו"ה גמלאי
- ה. עו"ה בשבתון מלא
- ו. עו"ה בחל"ת מלא
- ז. עו"ה בהשעיה
- ח. עו"ה שמועסק בימי הדרכה ואינו מועסק לפחות בשליש משרה בהוראה
- ט. עו"ה שכל שכרו על חשבון מוסד ימי מחלה
- י. עו"ה שכל שכרו על חשבון מצבת מעבר

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

תהליך העבודה במערכות הדיווח

במערכת שיבוץ, הוטמעו כל התנאים לזיהוי מתמחה ולזיהוי חונך, בהתאם לכללים שפורטו לעיל. חריגה מהכללים שנקבעו, יוצרת חסימות והתראות ולצידן, הסבר מה לא תקין או מה נדרש לעשות.

<u>תהליך ג</u>	<u>תהליך ב</u>	<u>תהליך א</u>	
החונך מדווח בהעסקה ישירה אבל המתמחה מדווח במסגרת מאושרת	החונך והמתמחה מועסקים במוסדות שונים אבל שניהם בהעסקה ישירה*	החונך והמתמחה מאותו מוסד (סמל מוסד זהה) או מתמחה בגני הילדים	
האישור למתמחה יינתן רק למסגרות שאושרו מראש על ידי אגף התמחות וכניסה לתפקיד	זיהוי במערכת שיבוץ	זיהוי במערכת שיבוץ	זיהוי מתמחה
מנהל המוסד של החונך ידווח בטופס ידני שיאושר על ידי מפקח בית הספר ויועבר לכח אדם בהוראה. הדיווח במערכת שיבוץ יתבצע על ידי פקיד בכיר (נספח ג')	מנהל המוסד של החונך ידווח בטופס ידני שיאושר על ידי מפקח בית הספר ויועבר לכח אדם בהוראה. הדיווח במערכת שיבוץ יתבצע על ידי פקיד בכיר (נספח ב')	דיווח על ידי מנהל ביה"ס במערכת שיבוץ / דיווח על ידי מפקחת על גני ילדים במערכת שיבוץ (נספח א').	דיווח על חונך

- הבהרה לתהליך ב':

בתהליך זה יכללו הקטגוריות הבאות:

- חונך המועסק על ידי משרד החינוך ומתמחה המועסק במשרד החינוך בשני מוסדות שונים.
 - חונך המועסק על ידי משרד החינוך ומתמחה המועסק על ידי הבעלות באותו מוסד או בשני מוסדות שונים
- יובהר כי בכל אחת מהקטגוריות הן החונך והן המתמחה חייבים להיות מדווחים במערכות המשרד.

מדינת ישראל משרד החינוך אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

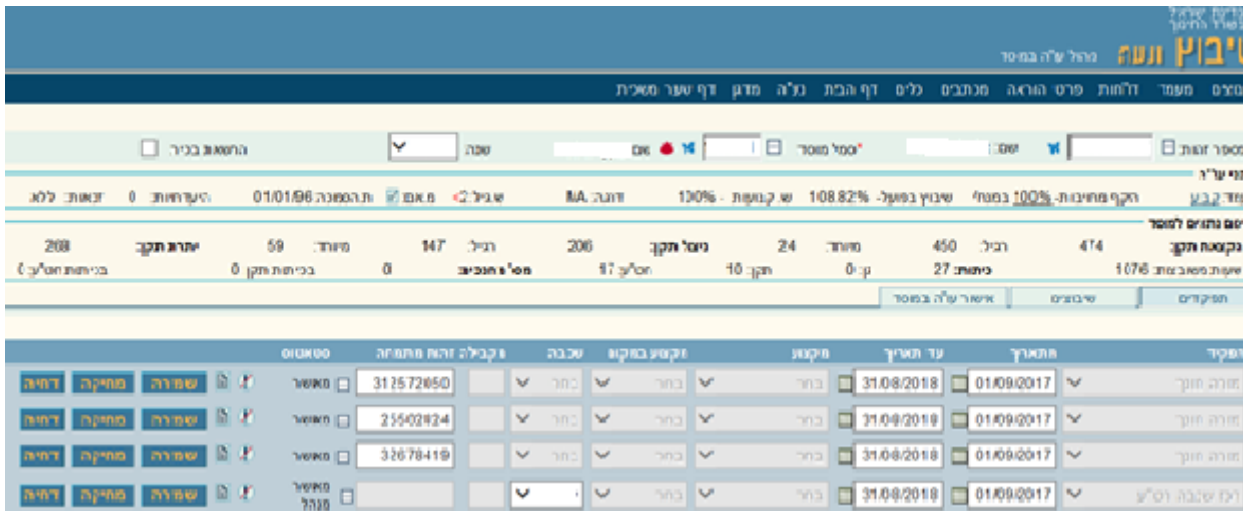
נספח א': נוהל לדיווח חונך במערכת שיבוץ

בעת דיווח חונך במערכת שיבוץ, המערכת מבצעת מספר בדיקות כדי לזהות "מתמחה" ולאפשר הצמדת חונך למתמחה.

לכניסה למסך הדיווח במערכת שיבוץ :

שיבוצים << שיבוצים כללי >> שיבוצים לעו"ה << תפקידים >> הוספה << מתוך חלון "תפקיד" לבחור בתפקיד מורה-חונך.

יתקבל מסך הדיווח שבו ניתן לאפשר את הדיווח עד שלושה מתמחים, כמתואר בצילום המסך הבא. עבור כל חונך, יש לבחור באופציית "הוספה".

דיווח במערכת שיבוץ :

הבדיקות שהמערכת מבצעת כדי לזהות מתמחה:

1. עו"ה לא קבוע
2. עובד הוראה שלא קיבל פטור מהתמחות
3. עובד הוראה ללא רישיון קבוע או רישיון לעיסוק בהוראה
4. לא קיימת לעובד ההוראה הערכה מסכמת חיובית
5. מועסק בתנאי הרפורמה בהיקף 33% ומעלה ואורך תקופת העסקה של 3 חודשים רצופים באותו מוסד.
בגני ילדים לא תתבצע בדיקה לגבי רצף עבודה באותו מוסד.

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

1. הבדיקות שהמערכת מבצעת כדי לאפשר דיווח **חונך** :

1. ותק בהוראה - 4 שנים לפחות
2. תעודת הוראה
3. עו"ה שהוצמד לחונך - חייב בהתמחות
4. עד 3 מתמחים ל"מורה חונך"

להלן סוגי התראות שעשויות להתקבל בעת ביצוע שמירה של תפקיד "חונך" במערכת שיבוץ:

תוכן הודעת ההתראה	סיבה להתראה
קיים פטור לעו"ה - לא נדרשת התמחות	אם קיים פטור לעו"ה או *מחוזות פטורים מהתמחות: סמינרים, חינוך מבוגרים
עו"ה קבוע - לא נדרשת התמחות	עו"ה קבוע
לא נמצא שיבוץ מאושר למתמחה בתקופת תפקיד מורה חונך, - לא נדרשת התמחות	דיווח מתמחה ללא שיבוץ מאושר
קיימת הערכה חיובית לעו"ה - לא נדרשת התמחות	דיווח מתמחה עם הערכה חיובית
<ul style="list-style-type: none"> • לא ניתן לדווח יותר מ- 3 מתמחים לחונך • לא נמצא שיבוץ מאושר למתמחה בתקופת תפקיד מורה חונך • לא נמצא שיבוץ בהיקף מינימאלי ל 3 חודשים - לא ניתן לבצע התמחות, לא בוצעה שמירה ** הודעה תופיע בהתאם לנתון החסר בתהליך. 	<ul style="list-style-type: none"> • אם דיווח יותר מ- 3 מתמחים • אם מתמחה לא באופן • אם שיבוץ לא מאושר • אם לא נמצא שיבוץ בהיקף מינימלי ו/או אם אורך תקופת העסקה פחות מ- 3 חודשים
לא ניתן למנות תפקיד שלישי לעו"ה במוסד", לא בוצעה שמירה	דיווח מעל 2 תפקידים

מדינת ישראל

משרד החינוך

אגף בכיר כוח-אדם בהוראה

נספח ב' – טופס דיווח חונך למתמחה שאינו מאותו מוסד (לאישור פקיד בכיר)
בקשה לאישור חונך שאינו מאותו מוסד למתמחה

1. פרטי המתמחה:

שם פרטי	שם משפחה	מספר ת.ז.	מקצוע ההוראה
שם בית הספר	יישוב	סמל מוסד	

2. פרטי החונך:

שם פרטי	שם משפחה	מספר ת.ז.	מקצוע ההוראה
שם בית הספר	יישוב	סמל מוסד	

3. נימוק הבקשה (יש לסמן את האפשרות המתאימה):

- המתמחה הוא מורה יחיד בבית הספר במקצוע: חינוך גופני / מדעים / פיזיקה / כימיה / ביולוגיה / מחול / מוסיקה / אומנות / אנגלית.
- אחר _____.

4. ידוע לי כי עליי לדווח על כל שינוי שיחול בעבודת החונך או המתמחה.

סמל מוסד שם המוסד שם המנהל חתימת המנהל תאריך

המלצת הפיקוח:

- מאשר/ת
- לא מאשר/ת

שם המפקח חתימה תאריך

לשימוש פקיד בכיר תחום כח אדם בהוראה:

הבקשה מאושרת / לא מאושרת

שם הפקיד המאשר מחוז חתימה תאריך

רח' כנפי נשרים 15, גבעת שאול, ירושלים; 9546427 טל' 073-3935108 פקס 073-3935180 | [mail: ptzibur_ka@education.gov.il](mailto:ptzibur_ka@education.gov.il)

شارع كنفى نשרيم 15, جفعات شاول, اورشليم-القدس, 9546427 هاتف 073-3935108 فاكس 073-3935180 | www.edu.gov.il

